

Hoofdprijs 'De Gouden Kooi' vormt loon uit dienstbetrekking

Hoge Raad 11 mei 2012, 11/03487, LJV BW5408

Belastingjaar/tijdvak 2008

- Artikel 7:610 Lid 1, BW
- Artikel 2 Lid 1, Artikel 10, Wet LB 1964

Samenvatting

Belanghebbende heeft krachtens overeenkomst met Talpa deelgenomen aan het televisieprogramma 'De Gouden Kooi'. Hij is winnaar geworden en heeft de hoofdprijs (€ 1.351.000) gekregen. Niet in geschil is dat sprake is van een dienstbetrekking. Volgens belanghebbende vindt de prijs echter niet haar grond in de dienstbetrekking, maar in een door de werkgever georganiseerd kansspel. De Hoge Raad deelt die visie niet. Belanghebbende ontleende het recht op de prijs uit hoofde van zijn deelname aan het programma namelijk aan de overeenkomst, en niet aan enige andere rechtsverhouding met Talpa. Nu sprake is van een arbeidsovereenkomst, vormt de prijs een voordeel dat Talpa als werkgever heeft verstrekt op grond van een uit die arbeidsovereenkomst voortvloeiende verplichting. (Cassatieberoep ongegrond.)

Feiten

3.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

3.1.1. Belanghebbende heeft krachtens een met Talpa Producties B.V. (hierna: Talpa) gesloten overeenkomst (hierna: de overeenkomst) deelgenomen aan het door Talpa geproduceerde televisieprogramma 'De Gouden Kooi' (hierna: het programma).

3.1.2. Voor het programma heeft belanghebbende met de andere deelnemers aan het programma zijn intrek genomen in een door Talpa aangewezen villa (hierna: het huis), waar zij permanent met televisiecamera's werden gevolgd.

3.1.3. Op grond van de overeenkomst ontvangt een deelnemer voor iedere maand dat hij in het huis verblijft een geldbedrag van € 1.000. Bovendien maakt de deelnemer op grond van de overeenkomst door de deelname aan het programma kans op één of meer prijzen. Winnaar is volgens de overeenkomst degene die na een minimaal verblijf van 24 maanden in het huis als laatste van alle deelnemers daar overblijft. De overeenkomst voorziet in de mogelijkheid dat Talpa besluit om de winnaar op andere wijze te laten bepalen, bijvoorbeeld door het publiek de winnaar te laten kiezen.

3.1.4. Belanghebbende is winnaar geworden van het programma, doordat hij door het televisiekijkend publiek uit vier finalisten is gekozen door middel van een sms-stemming. Hij heeft de hoofdprijs gekregen, bestaande uit een door Talpa uitbetaald geldbedrag van in totaal € 1.351.000 (hierna: de prijs).

Geschil

In geschil is of de prijs loon uit dienstbetrekking vormt.

Rechtsoverwegingen

3.2.1. Het Hof heeft geoordeeld dat de arbeidsverhouding tussen Talpa en belanghebbende aangemerkt moet worden als een dienstbetrekking. Dit oordeel wordt in cassatie niet bestreden.

3.2.2. Wel komt het middel op tegen 's Hofs oordeel dat de prijs aan belanghebbende opkwam in de sfeer van zijn dienstbetrekking met Talpa en dat de prijs daarom moet worden aangemerkt als loon.

3.2.3. Het middel betoogt daartoe dat indien een prijs zowel loon uit dienstbetrekking zou kunnen zijn als een prijs uit een kansspel, bepaald zal moeten worden uit hoofde waarvan de werknemer de uitkering of

verstrekking van zijn werkgever ontvangt. Geen sprake van loon is er, zo vervolgt het middel, indien de oorsprong van de ontvangsten niet zozeer haar grond vindt in de dienstbetrekking, maar veeleer in een door de werkgever georganiseerd kansspel.

3.3.1. In 's Hofs uitspraak ligt het oordeel besloten dat belanghebbende het recht op de prijs uit hoofde van zijn deelname aan het programma ontleende aan de overeenkomst, en niet aan enige andere rechtsverhouding met Talpa. Dat oordeel geeft geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting, en behoefde geen nadere motivering.

3.3.2. Nu deze overeenkomst, naar in cassatie niet in geschil is, moet worden aangemerkt als arbeids-overeenkomst, volgt uit hetgeen hiervoor in 3.3.1 is overwogen dat de prijs een voordeel vormt dat Talpa als werkgever heeft verstrekt op grond van een uit die arbeidsovereenkomst voortvloeiende verplichting. Het Hof heeft daarom terecht geoordeeld dat dit voordeel is aan te merken als een voordeel dat is genoten uit dienstbetrekking en daarom is aan te merken als loon in de zin van artikel 10, lid 1, van de Wet op de loonbelasting 1964 (vgl. HR 8 februari 2008, nr. 43.514, LJV BB3896, BNB 2008/82). Hierbij doet niet ter zake of belanghebbende, zoals de toelichting op het middel stelt, redelijkerwijs geen (afdoende) invloed kon uitoefenen op zijn kans om de prijs te winnen. Evenmin doet ter zake of sprake was van een kansspel.

3.3.3. Het middel faalt daarom.

Commentaar (Molenaar^{*})

Was De Gouden Kooi een kansspel óf had de winnaar moeten werken voor de hoofdprijs van € 1.351.000? Dat is de vraag die overblijft voor de Hoge Raad, want partijen waren het er over eens dat er sprake was van een dienstbetrekking tussen 'Terror Jaap' en zijn werkgever, tv-producent Talpa. De dienstbetrekking was al eerder door de Hoge Raad vastgesteld bij een collega-deelnemer, die uit de villa van de Gouden Kooi was weggestemd en een WW-uitkering wilde krijgen (HR 25 maart 2011, nr. 10/02146, [NTFR 2011/675](#), BNB 2011/205, na een eerdere conclusie van A-G Van Ballegooijen, nr. 10/02146, [NTFR 2011/307](#)).

De Hoge Raad weegt niet de balans tussen 'kansspel' of 'loon', maar beslist dat het niet meer ter zake doet dat het misschien een kansspel zou zijn, als kan worden vastgesteld dat er sprake is van loon uit dienstbetrekking. Daarvoor baseert de Hoge Raad zich op art. 10, lid 1, Wet LB 1964, dat zegt: 'Loon is al hetgeen uit een dienstbetrekking of een vroegere dienstbetrekking wordt genoten, daaronder mede begrepen hetgeen wordt vergoed of verstrekt in het kader van de dienstbetrekking'. Eerder werd overeenkomstig beslist in HR 8 februari 2008, nr. 43.514, [NTFR 2008/296](#), BNB 2008/82. De Hoge Raad ondersteunt hiermee de eerdere uitspraken van Hof Den Haag 22 juni 2011, nr. 10/00546, [NTFR 2011/1533](#) en Rechtbank Breda 7 juli 2010, nr. 09/04984, [NTFR 2010/2118](#).

Deze uitspraak van de Hoge Raad markeert het einde van een serie uitspraken over De Gouden Kooi. Wat mij betreft zijn we hier fiscaal wijzer van geworden dan van het entertainment dat op televisie te zien is geweest.

^{*} Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam